

Przegląd artykułów.

Wiadomości krajowe: Z Wiednia. (Dokończenie wystawy wyrobów rękodzielniczych.) — *Zagraniczne:* Hiszpanija. — Anglija: Wieść o załatwieniu sporów z Ameryką. — Francya: Przyjęcie przemiany pięć-procentowych rentów. — Wzięcie pod rozagę projektu p. de Remilly. — Królestwo Obojęd Sycylii: Rozpoczęcie przez Angliję kroków nieprzyjacielskich. — Szwajcaryja. — Niemcy. — Rossyja. — Turcyja. — *Wiadomości handlowe i przemysłowe:* Jarosław. — Ulanów. — Wrocław. — Londyn. — (Dodatek nadzwyczajny.)

Wiadomości krajowe.

— Z Wiednia. —

JCMość najwyższém postanowieniem z dnia 4. kwietnia r. b. raczył w skutek śmierci najwyższego Ochmistrza Lomb. Wenec. Królestwa, hrabi Karola Scotti, mianować dotychczasowego najwyższego Podkomorzego, hrabię Gwida Erizzo, najwyższym Ochmistrem; dotychczasowego najwyższego Koniuszego, hrabię Daniela Renier, najwyższym Podkomorzym; dotychczasowego Arcy-Stolnika, Zygmunta margrabiego Ala Ponzone, najwyższym Koniuszym; dotychczasowego Arcy-Podczaszego, hrabię Leonarda Maniu, Arcy-Stolnikiem, a opróżnioną przez to godność koronną Arcy-Podczaszego, hrabi Cezarowi Castelbarco najlaskawiej nadać raczył.

JCMość najwyższém postanowieniem z dnia 30. kwietnia r. b., raczył c. k. galicyjskiemu rzeczywistemu radcy gubernjalnemu, Ferdynandowi kawalerowi Kronenfels, nadać najlaskawiej godność c. k. Stolnika.

Dokończenie doniesień o drugiej powszechnej wystawie wyrobów rękodzielniczych:

Po rozdaniu nagród Prezes komisji, Antoni baron Lago, w następującej mowie oświadczył imieniem fabrykantów i rękodzielników najszczerszą podziękę za najwyższą łaskę, jaką Naj. Pan rękodzielniczą przemysłowość zaszczycił raczył:

„JW. Panie! Gdy w roku 1835 Naj. Pan, nasz najlaskawszy Monarcha, pierwszą powszechną wystawę wyrobów monarchii austryjackiej w tej solicy nakazał, stosownego do tego zamiaru w swoim ces. nadwornym zamku miejsca usta-

pić, za najdoskonalsze przedmioty wystawy zaszczytne nagrody wyznaczyć i rozkazać raczył, aby takowe w Jego obecności rozdawano, wtedy fabrykanci i rękodzielnicy, którzy w tej pierwszej wystawie mieli udział, nie mogli inaczej okazać najszczerzej i najgorętszej swojej podziękę za tak zaszczytną i przemysł krajowy ożywiającą zachętę, jak tylko tém uroczystém zapewnieniem, iż jak największej przyłożą gorliwości, aby przez ciągłe postępy w rękodielnictwie i jak największe udoskonalenie swych fabrykatów, tej najwyższej łaski poniekąd godnymi się stali.“

„Fabrykanci i rękodzielnicy nie puszczać nigdy z swojej pamięci tego u stóp tronu złożonego zapewnienia, starali się jak najusilniej korzystać z czasu, jaki im aż do drugiej powszechnej wystawy wyrobów wyznaczono i wszystkich swoich sił i zdolności użyli na ulepszenie i udoskonalenie wyrobów, aby tak krajowców jakoteż zagranicznych dowodami przekonać, jak mocno chodzi im o uszczenie się w przyrzeczeniu, które najlaskawszem z Monarchów złożyli.“

„Ażali się im istotnie to powiodło, ażali skutki drugiej wystawy najgorętszym życzeniem i niezmiordowanym usiłowaniami ich odpowiedziały, o tém sami wystawiciele przez własną skromność wyrokować nie mogą.“

„Ale jeżeli po wysokiej uwadze, udziale i kilkakrotnych po całej godzinie trwających odwdzinach, jakimi Naj. Pan i wszyscy członkowie najdostojniejszego domu cesarskiego tę drugą wystawę zaszczycił raczyli; jeżeli po słowach pochwały i zachęty, z jakimi się do wielu wystawicieli odzywali, o najwyższém zadowoleniu wnieść można; jeżeli aż do ostatniej chwili nieprzerwane uczęszczanie publiczności wszelkiej

klasy poświadczało o powszechnym w tej wystawie wyrobów obudzonem udziale; o ileż bardziej uradowani są wystawiciele wyrzeczeniem właśnie przez JW. Pana w imieniu Monarchy, zapewnieniem, iż Naj. Pan uznawszy najlaskawiej widoczne postępy krajowych wyrobów rękodzielniczych i fabrykatów, ilość nagród honorowych znacznie pomnożyć i przez to jawnie okazać raczył, iż druga ta wystawa miała to szczęście zjednać sobie zupełną JCRMości pochwałę.

»Lubo wystawiciele tą świetną oznaką najwyższego zadowolenia naszego najlaskawszego Monarchy wysoko zaszczeni i najradośniejszym uczuciem wykonanej powinności obywatelskiej podnieceni zostali, nie zapoznają jednak ani na chwilę, że to tylko najwyższej łasce i możnej opiece administracyi państwa są winni, iż ich wyroby doszły do tego stopnia doskonałości, że w wielorakim względzie godnie stanąć mogą obok najlepszych produkcyj zagranicy.«

»Któż z Wpanów z napełnionem podzięką sercem nie pogłąda na tę wspaniałą budowę, która jako trwały lokal dla wszystkich przyszłych wystaw, z najznacześniejszymi wydatkami wzniesiona i z prawdziwie cesarską hojnością stosownie do przeznaczenia swojego urządzona, wystawicielom nadarza sposobność okazania publicznie wyrobów swoich w najkorzystniejszem świetle? Któż z najgłębszym uczuciem nie uznaje tego, jak pod opiekunczym okiem najdobrotliwszego z Monarchów, wszelkie przemysł narodowy tamujące więzy powoli opadają, zakłady kredytowe się podnoszą, pożyteczne przedsiębiorstwa wsparcia doznają, jak przemysłowość uporządkowaną, cło pomniejszonem, środki transportów wszelkiego rodzaju powiększonymi i przyspieszonymi, a przez odpowiednie zamiarowi urzędzenia naukowych zakładów technicznych, umysł wznosząc się nad zwyczajne konieczności nakazane potrzeby do wyższych i więcej uszlachetnionych utworów, obudzonym i ożywionym zostaje?«

»I tożto właśnie żywe uznanie dostojnej łaski najlepszego z Monarchów i owa czynna troskliwość prześwietnej administracyi państwa, wzrusza tak głęboko umysły wszystkich, iż nie są w stanie wdzięczności swojej słowami wyrazić.«

»Lecz JW. Panu, jako świadkowi uczuć tego zgromadzenia, dostatecznymi będą choćby najslabsze oznaki, dla pojęcia uczuć, każdą pierś tu ożywiających. Prosimy więc JW. Pana, byś hacząc na to, imieniem nas wszystkich złożył z największym uszanowaniem u stóp tronu J. C. R. Mości naszą najszczerzą podziękę.«

»Nie ma tu, śmiem twierdzić, takiego między nami, który uważałby się już zadowolonym

dotychczasowym swych utworów skutkiem i raczej przy tym uroczystym akcie nie ponowilby w sobie tego stalego przedsięwzięcia, by w udoskonaleniu swych wyrobów co raz dalej postępować; albowiem wszystkim chodzi tu o honor narodowy, o zakwitnienie krajowego przemysłu, o ciągłą pochwałę najlepszego z Monarchów, dla którego wszystkie serca nasze pałają, i najgorętsze modły nasze codziennie wznoszą do nieba, ażeby Bóg naszego najdobrotliwszego Cesarza Ferdynanda długo zachować nam raczył.«

»Niech żyje Cesarz!«

Kilkakrotnie powtórzony ten okrzyk był najwymowniejszym dowodem, że uczucia wyrażone w powyższej mowie były wiernym wyrazem sposobu myślenia zgromadzonych rękodzielników i fabrykantów.

(W końcu załączamy imiona osób i fabryk galicyjskich, które nagrody otrzymały: Medal złoty: Stanisław hrabia Mnisek z Krysowic, za fajanse i *wedwoody* z fabryki w Frajnie, w Morawach. Medal brązowy: Alfred hrabia Potocki, za cukier z buraków z fabryki przemysłańskiej; Tadeusz Przelaskowski z Przemyśla, za plecionki koszykową robotą; i Józef Schecher ze Stryja, za wyroby pilśniane. Na zaszczytne wspomnienie zasłużyli: Adam Kasperowski, za cukier z buraków, z fabryki żurawnickiej; książę Leon Sapieha z Hrasieczyna, za len i konopie; wyroby ze szkła z fabryki JCRMości Arcyksięcia Karola w Wierzu i Żywcu.)

Okropny pożar dotknął w sobotę d. 28. kwietnia włość Gänserndorf, do państwa Mólker-Weikersdorf należąca, pierwszą stacyję Cesarza Ferdynanda kolei żelaznej. Ogień wybuchnął o południu z przyczyn dotąd jeszcze niewykrytych. Gwałtowna burza z wichrem niweczyła wszelkie użyte środki ratunku, i aż nadto przedkładała całą stałą się pastwą płomieni. Tylko cztery domki, kościół i zamek ocalały. Około dziewięćdziesiąt pięć domów pożar w perzynę obrócił; zgorzało także wiele bydła domowego, jako to: wołów, krów i t. p. Niestety i kilku ludzi padło nieszczęścia tego ofiarą. Po między szlachetnymi przyjaciółmi ludzkości, przybyłymi nieść pomoc dla ulżenia ile można było skutków pożaru, najzaszczytniej wyszczególniał się mianowicie przełożony urzędu ekonomicznego w państwie Weikersdorf, pan Schwingenschlögl. Starał się on ile możliwości uspokajać umysły biędnych pogorzalców, z których część znacznie większą stratę mienia swojego koniecznie kolei żelaznej Cesarza Ferdynanda przysyłać chciała.

(Adler.)

Wiadomości zagraniczne.

Hiszpanija.

Moniteur z d. 25. kwietnia zawiera następującą depezę telegraficzną z Bajonny pod dniem poprzednim: »Brygadyjer Zurbarano pobił i rozprószył d. 19. koło Beceity (na granicy Walencyi) pierwszy batalion aragoński. Trzystu buntowników ubito lub w niewolę wzięto; znaczna ilość broni i amunicji dostała się w moc Zurbarana.«

Gazette de France donosi według listów z Saragossy pod dniem 19. kwietnia, że *Espartero* ze 40 do 45 batalionów posunął się aż o milę ku *Morelli*, dla rozpoczęcia oblężenia tego miejsca, podczas gdy generał *O'Donnell* gościńcem do *Kantawiei* się puścił. *Cabrera* zaś stoi ciągle koło *Lora del'Ebro*, zkąd szefom różnych oddziałów rozkazy swoje rozsyła.

Królowa-Rejentka posłała w darze księciu de *la Victoria* przepyszną szkatułkę na cygary. Po jednej jej stronie są osadzone brylantami wizerunki Królowej i Rejentki, po drugiej zaś wyobrażenia dwóch najnowszych zwycięstw księcia.

Wielka Brytania i Irlandyja.

Dnia 22go kwietnia rozchodziła się na giełdzie londyńskiej wieść: o spokojném załatwieniu sporów pogranicznych między Angliją a Stanami Zjednoczonymi. — *Morning-Chronicle* mówi o tym pod dniem 23: »Kurs piędędzy poprawił się od wczoraj po południu w skutek wieści, że sprawa o granicę państwa *Mainy* załatwioną została między lordem *Palmerstonem* a posłem amerykańskim panem *Stevensonem*. Mówią, że zaprojektowaną przez Króla *Holenderskiego* granicę za podstawę ugody przyjęto, a państwu *Mainie* 200,000 funt. szter. wynagrodzenia za odstąpiony powiat zaręczono.«

Generał *Alava*, ambasador hiszpański w Anglii, pisał do prezydenta komitetu właścicieli papierów hiszpańskich, że rząd hiszpański czując potrzebę być sprawiedliwym względem pretensyj swych wierzycieli, zajmuje się wyszukaniem środków do ich uiszczenia, i że z pewnością, skoro tylko wojna domowa się skończy, do celu dąży, ileżo wewnętrzne źródła pomocnicze Hiszpanii są dostateczne do opędzenia wszelkich potrzeb. Wzywa zarazem właścicieli papierów hiszpańskich, by aż do tego czasu cierpliwymi byli i rządowi hiszpańskiemu nie przyczyniali nowych trudności.

Dnia 20. kwietnia dawał lord-major w *Man-sion-House* zwyczajną ucztę wielkanocną; wszelako oprócz ambasadora francuzkiego pana *Guizot*, posłów z *Buenos-Ayres* i *Venezueli*, biskupów *Londynu* i *Llandaffu*, było na niej mało

tylko osób znakomych. Na toast ku czci posłów obcych mocarstw, p. *Guizot* w języku angielskim odpowiedział. »Między wszystkimi narodami Europy« mówił »żaden nie ma tak gorliwej chęci, jak francuzki, rozszerzania i wspierania spokojnych i życzliwych stosunków z Angliją, a jeżeli przy takiej sposobności wolno mi modlitwą zakończyć, to wyraziłbym życzenie, by owe 25 lat pokoju, któremi oba wielkie narody ubłogosławionemi zostały, do pół wieku przeciągnąć się mogły.«

Dla rozpoznania skarg, z jakimi kupcy angielscy za niesprawiedliwe postępowanie powstają na urzędowe władze francuzkie w *Portendic* na zachodniem wybrzeżu *Afryki*, postanowioną została mieszana komisya w *Paryżu*, do której ze strony angielskiej pana *H. Bulwera*, sekretarza ambasady w *Paryżu* i pana *Rothery* wyznaczono.

Francyja.

Depesza telegraficzna donosi, że księżniczka *Wiktoryja* wstąpiła na ziemię francuzką dnia 24. kwietnia z-rana.

Dalsze artykuły ustawy pod względem *premiar rentów*, przyjęte na posiedzeniu izby deputowanych dnia 22go kwietnia, brzmią jak następuje: »Art. 3. Przemienione renty używać będą pięć procentu aż do półrocza, następującego po wykonaniu operacyi spłaty 5-procentowych rentów, i łącznie z tém półroczem. — Art. 4. Posiadacze 5-procentowych rentów, dla używania prawa zezwolonego im w art. 2gim, mają trzech-miesięczny termin, licząc od dnia, mającego być uchwałą królewską postanowionym. Ci, którzy przed upływem tego terminu konwersyi nie wybiorą, spłacie podlegli pozostają. — Art. 5. Spłata rentów, względem których konwersyi nie wybrano, może być seryjami uskutecznioną. Ma być dla państwa obowiązującą tylko do ilości z kolei przypadających seryj.« — Dwa artykuły dodatkowe do art. 4go, zaprojektowane przez komisję, do téjże dla dostateczniejszego zredagowania odesłanemi zostały, z poprawką w podobnym celu przez pana *Morreau* (de la *Seine*) wniesioną.

Na posiedzeniu izby deputowanych dnia 23. kwietnia, toczono dalej i ukończono rozprawę o *premiar rentów*. Przy głosowaniu o całym wniosku do ustawy takowy 208 głosami przeciw 163 przyjęto, po odrzuceniu różnych poprawek, żądających wyjątków na korzyść małoletnich, zakładów dobroczynności i t. p. — Pisma opozycyjne uskarżają się, że ministeryjum artykułowi, który utworzenie 3½ procentowych rewersów pod alternatywę poddaje, tak łatwo upaść dało i sądzą, że ustawa ta przy

slabiej większości, jaką w izbie deputowanych otrzymała, zapewne w izbie parów odrzuconą będzie.

Na posiedzeniu izby deputowanych dnia 24go kwietnia, p. de Remilly rozwijał znany swój wniosek pod względem deputowanych, będących zarazem urzędnikami państwa, a który jak wiadomo do tego zmierza, by członkom tym, wyjąwszy pewne przypadki, jak długo w izbie zasiadają i jeszcze przez cztery lata następne, był wszelki awans zamknięty. — Rozbiérano więc pytanie, aźali projekt ten ma być pod rozwagę wzięty lub nie? PP. de Liarderes i de l'Espée oświadczyli się przeciw temu; p. de Lagrange za tém. Po-czém prezydent rady zabrał głos; oddawał sprawiedliwość niepodległości deputowanych, będących zarazem urzędnikami państwa, mówił przeciw projektowi pana de Remilly, uznawał jednak, że sprawa ta do tego punktu doszła, iż ściśle jej rozpoznanie z pożytkiem być może. W końcu oświadczył p. Thiers imieniem gabinetu, że nie jest przeciwnym, by projekt ten był pod rozwagę wziętym. — P. Dupin zbijał projekt i oświadczył się wyraźnie przeciw temu, iżby go pod rozpoznanie brano. Upatrywał w tém początek reformy wyborów. — Prezydent rady odpowiadał panu Dupin. Przypomniat kilka nowszych uchwał izby. Powtórzył, że sprawa ta zasługuje być raz jeszcze rozebraną, i że nie przypuszczając samego projektu pana de Remilly, jednakże środków ostrożności w tym względzie na przyszłość użyć należy. — P. Dupin pozostał przy swém twierdzeniu, że projekt rzeczony jest początkiem reformy wyborów. — P. Odilon - Barrot wspierał projekt pana de Remilly. Pochwalił prezydenta rady za tegoż otwartość w oświadczeniach; uczynił jednak uwagę, iż nie dzieli bynajmniej jego wątpliwości co do samej sprawy. — Izba znaczną większością głosów oświadczyła się za wzięciem pod rozpoznanie tej sprawy.

Komisya izby deputowanych, wyznaczona rozpoznać pytanie, aźali pozwolić można na sądową procedurę przeciw jednemu z członków izby, p. Lestiboudois *), rozstrzygnęła, że na mocy art. 44. konstytucyi potrzebne ku temu upoważnienie daném być powinno. Sam p. Lestiboudois nalegał na udzielenie tego upoważnienia.

Niedawno znowu wspomiano, że kardynał de Latour d'Auvergne otrzyma arcybiskupstwo paryskie; lecz twierdzenie to zbija zupełnie teraz list kardynała, umieszczony w *Amé*

de la Religion. Kardynał oświadcza, że przyjęcia godności tej całkiem odmówił, nie jako dziecko, lecz jako rozsądny człowiek z namysłem, jako starzec, który wszystkie kroki swoje oblicza i mierzy. Odmawiając przyjęcia miał co innego nie pieniądze i honor na widoku. Nie sądzi, ażeby odmówienie to, przy którym w razie potrzeby obstawać będzie, mogło się rządowi nie podobać. Co biskupa zaszczyca, jest oraz dla królestwa zaszczytem. Nie poprzestanie on poświęcać rządowi swych usług, lecz w zakresie te-razniejszej działalności swojej lepiej to niżli w Paryżu potrafi.

Tuloński *Eclaircur* donosi, że w Mahon o mała na szpital użytą wyspę przyszło do sporu między angielskim a francuzkim konsulem. Powyższe pismo nie zawiera bliższych szczegółów.

Królestwo obojgój Sycylii,

Gazette du Midi pisze z Neapolu pod d. 14. kwietnia: „W ostatnim liście moim doniosłem W Panu o odejściu angielskiego statku parowego, wiozącego admirałowi Stopford rozkaz do Malty, niezwłocznego blokowania portów Palermo i Neapolu. Nazajutrz d. 8go kwietnia miał posel sardyński, który w sprawie tej rzadką bezstronność okazał, że mu należało ofiarować swe pośrednictwo. Zaprojektował zatem system wzajemnych koncesyj, według którego Król miał unieważnić kontrakt o siarkę, pod-czas-gdy Anglija pytanie o wynagrodzenie, o jakie dla kupców swoich się upomina, miała poddać pod rozstrzygnięcie trzeciego mocarstwa. Posel angielski p. Temple przystał na tę propozycję; Król zaś, lubo gotów na wszelkie ofiary dla dobra swojego ludu i zapewnienia mu pokoju, nie chciał jednakże zmienić swego dawniejszego postanowienia, jak długo zmianę tę przypisywanoby obawianiu się angielskich okretów wojennych. Przedłożone propozycje są równie przykre jak niesprawiedliwe. Dnia 9go ponowiono też przedstawienia, atoli nie z lepszym skutkiem. Dnia 11go wszelako już pojednanie bliżkiem się być zdawało i tak bardzo wnie uwierzono, że papiery z 99 na 104 w górę poszły, a statek parowy stał w pogotowiu do odplynienia, by okrętom angielskim przeciwne zawieść rozkazy. D. 12go zawinał angielski statek parowy z Malty i zarzucił kotwicę po za portem Bajja. Nowe kroki, nowe usiłowania czyniono, by Króla w postanowieniu jego zachwiać. Ten jeneralnego namiestnika Sycylii i intendentów administrujących siedm prowincyj tej wyspy, zapytał o ich zdanie; wprzód jednak mieli zasięgnąć zdania najznakomitszych mieszkańców swoich obwodów. Odpowiedź wy-

*) Ob. nr. 53. „Gazety“ naszej.

padła wszędzie jednakowo: »Kontrakt o siarkę jest nieodwołalnym i świętym.« . . . Król w skutek oświadczenia tego napisał do poma sardyńskiego, że dziękując mu za ofiarowane pośrednictwo uprasza go oraz, by się wstrzymał od wszelkich dalszych kroków, dążących do uchylenia monopolu siarki.«

Gazzetta di Genova pod dniem 25. kwietnia donosi: »Właśnie przybywa urzędowa wiadomość, że gdy bezskutecznymi pozostały wszelkie usiłowania ku zagodzeniu nieporozumień między Londynem a Neapolem, poseł angielski w tym ostatniem mieście dał rozkaz d. 17go t. m. okrętowi liniowemu *Bellerophon*, brygowi *Jaseur* i okrętowi parowemu *Hydra*, rozpocząć wykonywanie odwetu, zabić okręty pod banderą neapolitańską i odsłać je *en dépôt* do Malty. *Hydra* w tym celu krąży właśnie przed zatoką neapolitańską.«

Szwajcaryja.

Gazeta zurychska donosi, że Papięż pozwili kantonowi Schwyz na pomniejszenie swiat, jak to już dawniej w innych kantonach zaprowadzono. — Posłannictwo pułkownika brazylijskiego Dell'Hoste, względem zwerbowania dla Brazylii 2600 ludzi w Szwajcaryi, za spęzłe na niczem uważane być może. Wszystkie pisma publiczne oświadczają się przeciw temu. Kanton rządzący wydał do Stanów Szwajcarskich uboczne napomnienie, by się w tę sprawę nie wdawały; Solura już propozycję tę odrzuciła, a Zurychowi i innym kantonom zabrania konstytucyja wdawania się o to w kapitulację. *)

Niemcy.

— Z Sztutgardu dnia 25. kwietnia. —

Przygotowania do jarmarku na konie poczyniono już, i większą część pokoi w domach jeźdźnych zamówiono dla mających przybyć gości. Spodziewają się, że jarmark tegoroczny poprzednicze świetnością przejdzie. Przynajmniej wielu już handlarzy przybyło z najpiękniejszymi rasami koni z węgierskich i polskich stadnin.

— Z Hanoweru d. 20. kwietnia. —

Na mocy reskryptu, wydanego temi dniami przez ministeryjum spraw wewnętrznych do komitetu tutejszej kolei żelaznej, rząd zezwolił

*) Pułkownik Dell'Hoste ofiarował chcącym się na lat pięć zaciągnąć: żołd, utrzymanie i t. p., po których uplywie oficerom i szeregowym rozdane być miały, jako gratyfikacyja, grunta do wolnego obrabiania, a niechcącym pozostać bezpłatny powrót zaręczono.

na założenie kolei w kierunkach Elby i Wezery.

Król. hanowerski jenerał piechoty i minister wojny, hrabia Alten, umarł d. 20go kwietnia w powrocie z Włoch do Hanoweru.

Rossyja.

W nocy z d. 24go na 25ty marca zgorzała w Wilnie do szczytu wielka drukarnia hebrejska, należąca do żydowskich drukarzy braci Rom. Z trudnością tylko ocalono odlewnię czcionek, która jest najlepszą w Wilnie. Jeden drukarz utracił przytém życie. Stratę właścicieli, łącznie z książkami, które się spaliły, cenią na 200,000 rubl. śr.

Turcyja.

Donoszą z Konstantynopola pod d. 15. kwietnia: »Król. francuzki ambasador hrabia Pontois, oddawszy kilką dniami pierwój swoje uwierzytelnienie Wielkiemu Wezyrowi Chosrewowi Baszy, miał d. 12go t. m. posłuchanie u Sultana, dla wręczenia Jego Sultańskiego Mości listu wierzytelnego swojego Króla, wydanego z powodu mianowania go ambasadorem«

Wiadomości handlowe i przemysłowe.

Jarostaw d. 6. maja 1840. Z powodu silnych wiatrów i niskiego stanu wody na Sanie, nie prawie z tąd aż do Ulanowa z początkiem wiosny nie odeszło; dopiero z późniejszym nieco przybraniem wody odplynęło do Gdańska około 20 krytych galarów, naładowanych konopiami, lincm, nasieniem rzepakowém, potażem i cokolwiek płótnem. Najwięcej 45 tratw z drzewa dębowego ma być puszczonych, i będzie to cały spław tegorocznej wiosny na Sanie z tąd do Ulanowa. Ceny zboża są tu niemal następujące: pszenicy korzec do 13 zr., żyta 11, jęczmienia 7 zr. 30 kr., owsa 5 zr. w. w. — Wódka poszła w górę i tak okowitej: garniec sprzedają po 38 do 40 kr. m. k. O plonach tegorocznych nic jeszcze z pewnością powiedzieć się nie da; ozimina w niektórych miejscach pięknie, w niektórych licho wygląda; jarzyna zaś pięknie się pokazuje, ale zimno wrost jej opóźnia.

Ulanów d. 28. kwietnia 1840. — Spław tegoroczny zaczął się dnia 10. b. m. Do dnia dzisiejszego ruszyło z tąd 75 krytych kryp, 12 krytych a 16 niekrytych galarów do Królestwa Polskiego, a to dla zabrania pszenicy przez spekulantów kaźmirskich do Gdańska zakupionej. Statki te obsadzone są potrzebnymi ludźmi: rotman zgodzony za 20 dukatów i strawnego

na tydzień 14 złotych polskich, podrotman 12 dukatów i strawnego na tydzień 12 złp., rotmanczyk 6 dukatów i strawnego na tydzień 8 złp., sternik 18 złp. tygodniowej zapłaty. Z położonej nad Wisłą wsi Nadbrzeża zgodzono też nieco ludzi do statków: rotmana za 16 dukatów, podmajstrzego za 10 dukatów, dwóch podmajstrzych po 7 dukatów, sternika zaś za 16 złp. tygodniowej zapłaty, a strawne każdemu takie samo, jak wyżej wymienionym. Flisaków z państwa Leżajskiego ugodzono po 42 złp. z przerabką, a po 32 złp. bez przerabki do Gdańska; z innych państw po 40 złp. z holką do Sandomierza, gdzie galary muszą być 2 mile pod wodę ciągnięte, — a bez holki po 36 złp.; do Zawichostu i t. d. zgodzili się flisacy na tydzień po 1 złp. do 1 złp. 6 gr. na chleb, 14 kwart leguminy i 2 funty słoniny. Za fracht na Wisłę stanęła ugoda po 18 do 20 talarów pr. od łaszta bez cła. — Pobitek w Sieniawie, Kopkach i Krzeszowie naładowanych siemieniem lnianem, płótnem i pszenicą, nie można było dla płytkiej wody bez lichtowania z Sanu do Wisły sprowadzić; zaradzili temu dopiero spekulanci, którzy z kilkoma próżnemi krytami statkami do naładowania w Polsce właśnie nadpłynęli. — Dnia 27. b. m. statek z Krzeszowa naładowany pszenicą został nieco uszkodzony, ale przy danym mu zaraz ratunku naprawiono go zupełnie. Dzisiaj zaś takaż sama pobitka z Krzeszowa, rozbiła się koło Rozwadowa i zatnęła całkiem z pszenicą.

W miesiącu kwietniu prócz początkowych dni, nie mieliśmy dżdżu. O zasiewach ozimych nie jeszcze pewnego powiedzieć się nie da. Zboże w tutejszej okolicy nie popłaca producentom, zwłaszcza że u kmiotka nie widać braku, i dziś jeszcze przywozi on swój produkt na targi, najwięcej wszakże ziemniaków.

Wrocław d. 28. kwietnia 1840. Nasze zapasy wełny polskiej średniej i austryjackiej ordynaryjnej szczupleją jako tako przez sprzedaż na potrzeby krajowe; przeciwnie zaś wełny szlachej na składzie tu będącej nie prawie od naszego ostatniego doniesienia nie sprzedano, a właściciele jej będą musieli poczekać z nią aż do nadchodzącego jarmarku. — Co się tycze jarmarku, widoki nie poprawiły się bynajmniej, a gdybyśmy ozięble doniesienia z Anglii za mia-

re brać chcieli, to by nic pomyselnego nie można się spodziewać; ale postępująca przemysłowość w państwach niemieckich do związku cłowego należących, upoważnia do nadziei, że te kraje będą należały do konkurencyi na naszym jarmarku, i tym sposobem rozpędzą poniekąd posępne chmury od Anglii ciągnące. — Prócz znanych powszechnie i znacznych fabrykantów belgijskich, zrobiła jeszcze ugodę z kilkoma bardzo cienkimi owczarniami fabryka nadreńska, i podobało się jej przystać na cenę o 15 talarów pruskich na cetnarze niższą od przeszłorocznej. Ugoda ta nie może być uważana tylko jako rzecz wyłącznej dogodności i nie ma ona najmniejszego wpływu na zasady przezornych spekulantów, którzy się w rezykowne przedsięwzięcia nie wdają, albowiem choćby im opuszczono i 20 talarów na cetnarze, to jeszcze nawet i małego zysku spodziewać się przy tym nie mogą. — W sąsiedniej Austrii pozawierano w ostatnich czasach znaczne kontrakty, między innymi z owczarnią hr. Colloredo o 36 zr. m. k., a z owczarnią księcia Karola Esterhazego o 28 zr. m. k. niższej ceny przeszłorocznej; — w owczarniach zaś, których cetnar wełny stał niżej 100 zr. m. k., różnica ta od ceny przeszłorocznej nie wynosi naturalnie jak tylko mniej więcej 18 zr. m. k. — Owo zgola wszystko tak jak u nas.

(*Preuss. Handl. Zeit.*)

Londyn d. 24. kwietnia 1840. Ceny średnie w ostatnim tygodniu: kwarter pszenicy 69 szyl. 6 den., jęczmienia 40 szyl. 9 den., owsa 25 szyl. 1 den., żyta 38 szyl. 2 den.; fasoli 42 sz. 3 den., grochu 41 szyl. 6 den.

Ceny średnie z 6 ostatnich tygodni: kwarter pszenicy 68 szyl. 11 den., jęczmienia 39 szyl. 10 den., owsa 25 szyl. 8 den., żyta 37 szyl. 4 den., fasoli 41 szyl. 5 den., grochu 40 szyl. 11 den.

Cło na ten tydzień: od kwarteru pszenicy 16 szyl. 8 den., jęczmienia 3 szyl. 4 den., owsa 9 szyl. 3 den., żyta 14 szyl., fasoli 8 szyl., grochu 9 szyl. 6 den. (*Preus. hand. Zeit.*)

TEATR POLSKI.

W poniedziałek: *Wiecznie*, czyli: *Szał młodości*, komedya we 2 aktach. — *Przedtém*: *Estella*, czyli: *Ojciec i córka*, komedya w 1 akcie. — Trzeci występ panny Mejer.

(Do tego Nru. Gazety dołączony jest Ner. 19. Rozmaitości.)

1274.

UWIADOMIENIE

O OBICIACH PAPIEROWYCH.

Księgarnie Jana Milikowskiego
we Lwowie, Stanisławowie i Tarnowie

otrzymały

najnowsze próbki

papiérowych obiciów na rok 1840

c. k. uprzywilejowanej fabryki Spörlina i Zimmermana, różniące się od obiciów dawniejszych. Odznaczają się świeżością barw i wielką ich różnorodnością, oraz gustownością w złożeniu. Mieniające się kolory, kłęśność lub wypukłość kwiatów w sposobie płaskorzeźby, niekiedy ich aksamitna szorstkość przyczyniają się wielce ku ich ozdobie.

Osobliwiej zaś piękne są srebro
i złote odciski.

Znana jest także ich trwałość i ztąd zapewne chętnie będą poszukiwane.

Podpisany pospiesza donieść szanownej publiczności, że może je przesyłać do pokazania osobom, któreby je nabyć chciały, a to w miejsca nie zbyt odległe, i nie dłużej jak na tydzień. Cena zaś ich jest ta sama, jaką podpisanemu wyż wspomnieni Spörlin i Zimmermann wyznaczyle, i jest niższa, niż w latach dawniejszych.

Lwów dnia 4. Maja 1840.

Jan Milikowski.

ANNONCE

de TAPISSERIES de PAPIER.

Les librairies de Jean Milikowski
à Léopol, Stanisławów et Tarnów

viennent de recevoir de la fabrique privilégiée de Spörlin et Zimmermann,

UN NOUVEL ASSORTIMENT

**d'échantillons de tapisseries de papier
pour l'an 1840,**

qui diffèrent de beaucoup des tapisseries anciennement usitées. — Ils se distinguent autans par la fraîcheur et la variété des couleurs, que par l'élégance et le goût moderne des dessins. Les couleurs bigarrées et agréables à la vue, les fleurs et les festons gracieux qui s'élèvent en bas-reliefs, et le doux velouté de quelques-uns ajoutent beaucoup à la beauté de ces papiers, qui, vu encore leur solidité, méritent d'être recherchés pour orner les appartemens le plus élégamment montés. —

Principalement les tapisseries en or et en argent méritent d'attirer l'attention du public.

Le soussigné s'empresse aussi d'avertir le public, qu'il s'engage de les envoyer aux personnes qui voudraient les voir, mais pour une semaine seulement, et dans les endroits qui ne sont pas trop éloignés de la capitale. Le prix en est plus modique qu'il ne l'était ces dernières années, et il les vend au prix de fabrique indiqué par Spörlin et Zimmermann.

Léopol le 4. Mai 1840.

Jean Milikowski.